

Senyors del futbol

Des de fa més de dos anys València és la capital dels agents dels futbolistes de l'estat espanyol, i hi té la seu un organisme encarregat de regir les funcions dels intermediaris futbolístics espanyols, uns personatges que sovint acaparen més atenció que no els jugadors mateixos.

Els vertiginosos canvis esdevinguts darrerament en el món del futbol han afavorit l'aparició d'una figura ja familiar entre els qui segueixen el dia a dia d'aquest fenomen social que gira entorn d'una pilota. Són els agents de futbolistes, també coneguts com a intermediaris, representants o *managers*. Aquests dirigeixen la vida econòmica de la majoria d'esportistes professionals i els aconsellen sobre el millor camí a seguir en la seva curta però intensa carrera professional. Són, en definitiva, la cara empresarial del jugador. La Sentència Bosman, que permet la lliure circulació de jugadors comunitaris dels països membres de la Unió Europea i els milionaris ingressos que els clubs recapten de les televisions han afavorit la presència dels agents dels futbolistes, convertits en protagonistes principals d'una funció anomenada futbol. Aquest protagonisme és degut, segons Josep M. Minguella, el representant futbolístic més conegut de l'estat espanyol, a la força inherent del futbol: "Tots els artistes de cinema, teatre o televisió, per exemple, tenen agents i no surten públicament perquè l'atenció que reclama el món del futbol no es pot comparar amb la de cap d'aquestes activitats".

Tot i que pot semblar un fenomen actual, la figura de l'agent de futbolista ha anat lligada a la història del futbol. Els grans mitges d'aquest esport (Pelé, Cruyff, Di Stéfano, Beckenbauer, Maradona...) sempre havien tingut una persona o més d'una al seu costat, la qual, amb més traça o menys, es convertia en l'ombra del *crack*, de "l'estrella" que, com diu el tòpic, només s'ha de preo-

cupar de jugar bé a futbol. El problema ha vingut d'aquelles persones que, aprofitant-se del desconeixement que l'esportista té del món financer, han buscat un enriquiment propi a costa del futbolista-client.

Caçatalents i vividors. A l'estat espanyol el peoner dels agents de futbolistes fou un personatge singular anomenat Luis Guijarro, que els anys 50 i 60 era considerat el millor "caçatalents" espanyol. Guijarro tenia un mètode força peculiar de fer les coses. Anava a qualsevol entrenament de xiquets de curta edat i, si en veia cap que despuntés dels altres, el cridava i li preguntava: "Vols jugar al Madrid o a l'Atlètic de Madrid?" Després de prometre el món i la bolla al xiquet i als pares, portava la jove promesa a la capital de l'estat i allí mirava de col·locar-lo en algun dels dos clubs esmentats. Superat aquest tràmit, Guijarro es desentenia de la progressió i possible èxit del noi i es limitava a cobrar-ne el 10% de fitxa, tot pensant en nous "clients".

També durant la dècada dels 50 es va posar de moda la tàctica del "jugador-taxi", que consistia a cedir un futbolista a un club cobrant un import fix per cada partit jugat. El negoci, el portaven empresaris que es quedaven els drets del futbolista i que l'arrendaven al millor postor. Fins i tot els cedien per *leasing*. Totes aquestes activitats eren il·legals. L'agent Josep M. Minguella recorda que durant

molt de temps els clubs no podien contactar amb intermediaris, "perquè la Federació Internacional de Futbolistes Associats (FIFA) ho prohibia. Però tots els clubs ho feien d'amagat".

A la darrerria dels anys 80 i principi dels 90 la desmembració de la Unió Soviètica i la crisi dels Balcans van facilitar la vinguda de molts jugadors d'aquests llocs al futbol espanyol. El fet va permetre que uns suposats agents de futbolistes fessin el negoci de la vida. Només era qüestió d'aprofitar-se de la manca de control que les federacions de països tan castigats pels canvis polítics o per la guerra com Rússia, Ucraïna, Romania, Bulgària, Croàcia o Iugoslàvia tenien dels seus clubs. Els traspessos de jugadors de l'Europa de l'Est fou una pràctica habitual entre els equips espanyols, que es quedaven els serveis de futbolistes d'alt nivell (Suker, Mijatovic, Prosinecki, Pantic, Jarni, Stöitxkov o Djukic i més) pagant-los relativament poc i encara amb preus inflats solament per la voluntat de l'inter-

La Sentència Bosman i l'augment d'ingressos de televisió han afavorit l'auge d'agents de futbolistes.

mediari. Hi hagué casos es-
perpèntics com el del rus Oleg Salenko, fitxat pel Logronyès, que cobrava el salari mínim interprofessional (58.500 pessetes el mes), una xifra irrisòria per a qui havia de ser el màxim goleador -juntament amb Stöitxkov- del Mundial dels Estats Units del 1994.

Afortunadament la situació sembla que va canviant en bé. La mala imatge dels agents dels futbolistes i la seva situació legal va

canviar radicalment fa tres anys amb la creació d'una normativa que en regula les funcions. Minguella creu que l'antiga situació d'il·legalitat dels agents de futbolistes i les accions descontrolades de persones que s'hi dedicaven van crear "una imatge negativa" que a vegades tenia raó de ser. La FIFA es va adonar que calia fer-hi alguna cosa i el 29 de maig de 1994 va promulgar un reglament sobre l'activitat dels agents dels jugadors. Vint-i-un articles disposats en set apartats regulen els drets i els deures dels agents de futbolistes, dels clubs i dels jugadors. Les sancions màximes per l'incompliment o violació de les normes poden ser la retirada de llicència en el cas de l'agent, dotze mesos de suspensió del futbolista i l'exclusió d'un club de tota activitat futbolística nacional i internacional.

La IAFA i l'AEAF, els sindicats dels agents. La principal novetat del reglament de la FIFA fou l'obligatorietat d'adquirir un carnet d'agent de futbolista que

A l'esquerra, Josep Maria Minguella, el representant futbolístic més conegut de l'estat espanyol. A la dreta, Salvador Gomar, assessor jurídic de l'AEAF, l'organització amb seu a València que enclou un grup d'intermediaris futbolístics espanyols.

El madridista Raúl està representat pel valencià Albert Toldrà. El País Valencià és un dels focus importants d'activitats dels agents dels futbolistes.

només atorga el màxim òrgan futbolístic internacional. Per a obtenir aquesta llicència cal passar de primer un examen que controla el grau de coneixement de l'aspirant quant a legislació futbolística i a dret civil. Un cop superada aquesta prova, l'interessat ja pot exercir, sempre que efectuï un dipòsit de garantia de dos-cent mil francs suïssos (més de vint milions de pessetes) en un compte bancari helvètic.

Amb la normativa en marxa el pas següent fou la creació d'una organització que englobés els agents de futbolistes "legals" de tot el món, la International Association Football Agents (IAFA). Per Minguella la creació d'aquest organisme fou deguda a la necessitat de tenir més força davant la patronal, en aquest cas la FIFA, en cas de litigi. I en un àmbit més reduït, el maig del 1995, un grup d'intermediaris espanyols van decidir de crear l'Associació Espanyola d'Agents de Futbolistes (AEAF), que té la seu a València. N'és president el valencià Albert Toldrà i en són vice-presidents Roberto Dale i Josep M. Min-

guella. Actualment hi ha afiliats divuit agents de futbolistes dels vint-i-cinc que operen a l'estat espanyol. L'assessor jurídic de l'AEAF, Salvador Gomar, creu que la tasca prioritària és la de dignificar els agents de futbolistes i de fer prevaler els interessos dels qui tenen títol, indispensable per a entrar a

AEAF

Asociación Española de Agentes de Futbolistas

l'AEAF, sobre els qui no en tenen. Amb qui no poden competir és amb els familiars dels futbolistes, que tenen carta blanca per a representar-los legalment; "però només són unes quantes excepcions —explica Gomar— que no podem negar perquè ho permet el reglament".

L'intrusisme és un dels grans flagells que vol superar aquest col·lectiu que, tot i la regulació actual, encara és vist amb una certa reticència per la societat. "La gent s'ha d'adonar que és una feina com una altra —exposa Minguella—, en què es mouen

molts diners, i deixar de pensar que una gran part d'aquests diners van a parar a la butxaca de l'agent, perquè no és així. El fet provoca enveges, però és inevitable".

Tots els intermediaris futbolístics van d'acord que el tòpic del 10% del salari del jugador en concepte de benefici de l'agent ha passat a millor vida. La confiança amb el jugador i l'interès mutu són les dues bases de la seva feina, segons un important agent

de futbolista navarrès. Per Minguella encara hi ha països no europeus on els jugadors s'avenen a pagar el 10% dels ingressos als representants. "En canvi, aquí s'estableixen uns acords, uns honoraris en funció de la feina efectuada. És lògic que sigui d'aquesta manera perquè amb les xifres que es mouen ara seríem massa ben pagats, i no és així".

Intermediaris als Països Catalans. Catalunya i el País Valencià són dos focus importants d'activitat dels representants dels futbolistes. Potser el més conegut de tots ells és el lleidatà Jo-

sep M. Minguella, esdevingut popular per les seves intervencions en un programa esportiu de TV3 i també perquè és l'home de negocis de futbolistes tan importants com els blaugrana Stòitxkov, Josep Guardiola, Miquel Àngel Nadal, Sergi o l'exentrenador del València, l'argentí Jorge Valdano. La relació de Josep Maria Minguella amb el món del futbol ve de lluny. A la Facultat de Dret organitzava partits de futbol, més tard va ingressar al Barcelona en qualitat d'entrenador dels juvenils i en acabat treballà d'interpret del tècnic anglès Vic Buckingham, a principi de la dècada dels anys 70. De traductor passà a ajudant de l'entrenador holandès Marinus Michels fins que deixà el club barcelonista per anar-se'n a Alacant per fer de gerent, durant un any, de l'Hèrcules. L'any 1977 s'independitzà professionalment i començà a actuar pel seu compte. En el currículum de Minguella, hi figura la "proesa" d'haver dut l'argentí Diego Armando Maradona al Barça. El 1977 Minguella es va fixar en l'astre argentí quan aquest només tenia setze anys i tres anys després el va voler portar al Barcelona, missió que resultà inviable per la negativa del dictador argentí Jorge Videla. Finalment, i amb mil tres cent milions de pessetes sobre la taula, les autoritats argentines van acceptar el traspàs del "Pelusa", sempre que fos després del Mundial de futbol de 1982. Actualment treballa amb Minguella l'ex-jugador del Barcelona i del Sabadell "Tente" Sánchez. També ho havia fet l'agent de futbolistes Manuel Ferrer, que es va independitzar de Minguella i que, a sobre, a més es va quedar els drets de representació del blaugrana Iván de la Pena, fet que va molestar de valent el popular intermediari televisiu. A Barcelona també té despatx l'agent col·legiat Ramon París Grau.

A València sobresurt la figura d'Albert Toldrà, representant, entre més jugadors, del madridista Raúl, el jugador del Futbol

Club Barcelona Luis Enrique i del porter de l'Atlético de Madrid, Molina. Albert Toldrà, com Minguella, ja organitzava als quinze anys partits de futbol al carrer entre els amics. Es tracta d'un dels agents més durs a l'hora de negociar, i en les seves vivències explica els dos dies que va passar tancat en un hotel de Sevilla per assegurar-se el traspàs d'un jugador argentí al club sevillista. També al País Valencià, hi trobem l'alacantí Roberto Dale, vice-president de l'Associació Espanyola d'Agents de Futbolistes.

No hi ha, ara com ara, cap agent col·legiat de les Illes, tot i que no tardarà a sortir-ne algun, ateses la progressiva mercantilització del futbol i la bona marxa de l'equip que presideix el doctor Bartolomé Beltrán.

Jordi Finestres

Jorge Valdano és una de les estrelles de futbol representades per Josep M. Minguella. L'agent català ha esdevingut popular per les seves intervencions en un programa esportiu de TV3.

fundació
BANCAIXA

**Del 27 d'octubre
al 2 de novembre**

AGENDA

27 Dilluns

Conferència

"Lluvia ácida en Els Ports-Maestrat".

Milián M. Millán. Director Executiu del Centro de Estudios Ambientales del Mediterráneo, CEAM.

Col·labora: Reial Societat Econòmica d'Amics del País.

Sala Sorolla a les 19'30 hores.

Fòrum d'emprenedors

"Emprende'97".

Col·labora: VALENCIAActiva.

Sala d'Actes de 11'30 a 19'30 hores.

28 Dimarts Mediambientals

Cicle: Ecología, Ética y Cambio Social.

"Ciencia y ética ante la crisis ambiental".

Dra. María Novo.

Càtedra Unesco d'educació ambiental UNED.

Sala Sorolla a les 19'30 hores.

Sala d'Exposicions

Jullius Bissier. "Obras 1934-1965".

Fins al 30 de novembre.

 CENTRE CULTURAL
Plaza de Tetuán, 23. Tel. 367 58 64. València